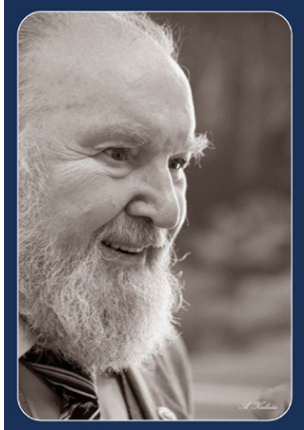

GYVIEJI ARCHYVAI

Kaip teigė T. Vaisieta, „geriausias aktorius darbo įvertinimas, kai jo atliekami kū-

„Kad vaikų vaikai atmintų“ – In Memoriam aktoriui Tomui Vaisietai

Lapkričio 23 d. 17 val. Varėnos kultūros centro kino ir parodų salėse (J. Basanavičiaus g. 17) vyks literatūrinė muzikinė popietė, skirta mūsų kraštiečio Vytauto Didžiojo Karininko kryžiaus kavaleriaus, Perlojos Garbės piliečio, K. Donelaičio skaitovų I-ojo konkurso laureato, aktoriaus Tomo Vaisietos atminimui

riniai pasiekia klausytojų širdis“. „Tai tiesiog dvasinė atgaiva klausytis jo lūpomis sklindančios kūrybos“, – dalinosi išpūdziais viena iš žiūrovių.

Tomas Vaisieta nepaprastai brangino Lietuvą, visada nešiojosi ją savo širdyje ir skleidė lietuvių ne tik gimtojoje šalyje ir Dzūkijoje, bet

ir visur, kur tik yra lietuviškų salelių – Amerikoje, Kandoje, Australijoje, Lenkijoje, Baltarusijoje... Didžiąją dalį jo kūrybinio repertuaro sudarė lietuvių poetų ir prozininkų klasikų kūriniai, kurių žodžiais jis perteikė Tėvynės didingumą, jos gamtos ir žmonių grožį, kvietė mylėti Tėvynę ir gimtąją

kalbą. Šias vertybes T. Vaisieta perdavė ir savo vaikams, pasirinkusiems aktorius kelią. „Už Perloją ir visą Lietuvą!“ – toks buvo T. Vaisietos asmeninis ir savo vaikams paliktas gyvenimo credo. Gal ne visi žinome, tačiau būtent toks užrašas yra ir ant Perlojos, iš kurios kilęs aktorius, bažnyčios lubų

Tomo Vaisietos mirties metinių proga prisiliesti prie savo Tėvo palikto kultūrinio palikimo kviečia jo vaikai – aktoriai Ginvilė Vaisietaitė ir Perlis Vaisieta, parengę programą „Kad vaikų vaikai atmintų“.

Programa sudaryta, remiantis aktoriaus Tomo Vaisietos kūrybinio credo.

Programos metu skambės lyrinės kompozicijos iš J. Marcinkevičiaus, J. Strielkūno, K. Bradūno, B. Brazdžionio, I. Abašidzės, J. Degutės, Liūnės Sutemos, V. Bložės, B. Sruogos, M. Martinaičio poezijos, taip pat ištraukos iš K. Sajos ir S. Šaltenio prozos kūrinių. Literatūrinę programą papildys liaudies dainos, perduotos iš kartos į kartą, be kurių neapsieidavo nė viena Vaisietų šeimos vakaronė ar giminės susijimas.

Renginys vyks lapkričio 23 d. 17 val. Varėnos kultūros centro kino ir parodų salėse, J. Basanavičiaus g. 17. Įėjimas laisvas.

Užs. 821

Savito braižo poetas ir publicistas

Varėnos viešojoje bibliotekoje veikia spaudinių paroda, skirta poetui, eseistui Stasiui Stacevičiui, kuriam lapkričio 19 dieną būtų sukakę 60 metų

Stasys Stacevičius gimė 1959 m. lapkričio 19 d. vieniemyje prie Merkinės. Baigęs Merkinės vidurinę mokyklą studijavo Vilniaus universitete. 1979-ųjų pavasarį buvo paimtas į kariuomenę. Grįžęs iš kariuomenės, dirbo korespondentu Varėnos, Šalčininkų ir Trakų rajonų laikraščių redakcijose bei „Valstiečių laikraščio“ korespondentu Dzūkijai.

Būdamas vienuoliktoje klasėje tapo moksleivių poezijos konkurso laureatu. 1977 m. debiutavo „Moksleivyje“. Jo eilėraščius spausdino Varėnos, Trakų rajonų laikraščiai, „Nemunas“, „Literatūra ir menas“, „Pergalė“, „Poezijos pavasaris“ ir kiti respublikiniai leidiniai.

1990 m. išėjo pirmoji S. Stacevičiaus eilėraščių knyga „Vienkiemio valanda“. 1994 m. išleistas antrasis poezijos rinkinys „Juodvarnių žemė“, o 1997 m. – trečioji lyrikos knyga „Perkūnės pasiilgė“. 1999 m. pasirodė ketvirtoji poeto knyga „Toli kriokliai“.

2001 m. Stasys Stacevičius Kaune buvo paskelbtas 37-uoju „Poezijos pavasario“ laureatu. Poetas buvo pagerbtas už savo eilėraščių knygą „Toli kriokliai“. Tais pačiais metais už nuopelnus Varėnos krašto kultūrai ir literatūrai jis buvo apdovanotas „Sidabrinės bitės“ ženkliu ir Varėnos rajono savivaldybės pinigine premija.

2003 m. Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla išleido penktąją S. Stacevičiaus poezijos knygą „Luktels ūkajūnčių Bedugnis“, o 2005 m. pasirodė „Vagos“ išleista „Juodoji“ – vientisa knyga,

panaši į eilėraščių romaną ir iliustruota keramikės Terešės Jankauskaitės darbų atvaizdais. 2008 m. išleista septynių lyrikos knygų „Ne ėriukai naktį“, o 2012 m. – „Stiklinė“.

2006 m. S. Stacevičius gavo Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos premiją už ryškiausias publikacijas kultūros temomis „Literatūroje ir mene“ bei kitoje spaudoje.

2012 m. už visuomeniškai aktualią publicistiką S. Stacevičiui buvo įteiktas Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimas – Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medalis „Tarnaukite Lietuvai“.

Pūguotą ir šaltą 2012-ųjų gruodžio aštuonioliktosios vakarą, grįždamas iš dėdės laidotuvių Merkinėje, S. Stacevičius savo namų atokiamame viensėdyje nepasiekė. Jo kūnas buvo surastas laukuose 2013 metų sausio dešimtą dieną. Poetas palaidotas Merkinės kapinėse.

Praėjus metams po jo mirties, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla išleido kūrėjo eseistikos knygą „Milda supaisys“ (2013). Tai pirmoji S. Stacevičiaus eseistikos knyga, nors jo daugybė esė ir straipsnių publikuota periodiniuose leidiniuose.

2013 m. festivalio „Poetinis Druskininkų ruduo“ komitetas, atiduodamas pagarbą ir už gyvenimo tekstus, suteikė Stasiui Stacevičiui Jotvingio vardą. „Anot kalbą sakiusio Donato Petrošiaus, apdovanojimas deramas, nes juo įvertintas asmuo, gebėjęs neformaliai ir išpūdingai atstovauti baltiškajai prigim-

čiai“ (Butnoriūtė, Neringa, Poezija Druskininkų laiku. – Iliustr. // Nemunas. – 2013, spal. 10-16, p. 4).

Daugiau informacijos apie poetą S. Stacevičių galima rasti šiuo metu bibliotekoje veikiančioje spaudinių ekspozicijoje. Paroda supažindina su kūrėjo biografija. Prieštaros poeto ir publicisto išleistos knygos. Eksponuojami straipsniai apie S. Stacevičiaus vainikavimą „Poezijos pavasario“ laureatu bei apdovanojimą „Sidabrinės bitės“ ženkliu už nuopelnus Varėnos kraštui ir premija. Pateikiami ir kiti spaudoje skelbti straipsniai: Onutės Bradūnienės „Keletas stabtelėjimų prie savo krašto poeto“ (Šiaurės Atėnai. – 2019, spal. 25, p. 15), Jono Staliulionio „Iš šito krašto gal jau neišeisiu“ (Merkių kraštas. – 2013, vas. 26, p. 5), Romanos Vaičkutės-Skliutienės „Pasiklydęs pūgoje“ (Giružis. – 2013, saus. 11, p. 1), Rimvydo Stankevičiaus „Išėjęs į pūgą“ (Respublika. – 2013, saus. 11, p. 4), Mildos Kičaitės „Išleista paskutinė Stasio Stacevičiaus kūrybos knyga“ (Merkių kraštas. – 2014, vas. 11, p. 3). Pateiktas JAV, Floridoje gyvenančios, iš Varėnos krašto kilusios poetės Stacy Lee (Stasės Piliūtės) eilėraštis „Mano tolimajam poetui“, skirtas Stasiui Stacevičiui ir jo poezijos knygai „Stiklinė“.

Parodą papildė S. Stacevičiaus rankraštinė kraštotyros medžiaga – apybraižos: „Darom traukinį“, „Vokiečių kalnas“, „Skersvėjai Merkinėje“, „Mokytojas ir Bulonas“ (apie Petrą Žeką, kilusį iš Gudakiemio, moky-

tojavusį Merkinės vidurinėje mokykloje), „Varteliai Bedugnyje“ (apie dailininkę Teresę Jankauskaitę, jos ap-

linką ir senuosius puodžius), „Sudužusi poetų bangėlė“ (apie literatų bangą, kilusią Merkinės apylinkėse 1975-1978 m.), „Žiema sename dvarelyje“ (apie Marytę Skerniškytę, buvusią Gudakiemio kaimo bibliotekininke). Taip pat eksponuojami straipsnių kopijų segtuvai

„Stasio Stacevičiaus kūryba periodinėje spaudoje“ bei „Literatūra apie Stasio Stacevičiaus gyvenimą ir kūrybą“.

Elena GLAVICKIENĖ
Varėnos viešosios bibliotekos Bibliografijos, informacijos ir kraštotyros skyriaus vedėja